

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesis Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Capvt XLVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

CAPVT
XLVII.

LOCI.

I.

Exemplum reuerentiæ, subiectionis, & obedi-
entiæ erga Regem.

II.

Exemplum Modestiæ continentis se intra metas
sui muneris nec temere se efferentis in rebus secun-
dis, ut Ioseph modestè se Regi subijcit, nec quid-
quam sine Regis autoritate & consensu in Regno
constitit.

III.

Miserrima conditio uitæ humanæ illustribus uer-
borum luminibus pingitur à Iacob. Dies peregrina-
tionis uitæ meæ 130. annorum sunt, pauci
& mali, & non peruenerunt usq; ad dies pa-
trum meorum. Primum nominat Vitam pere-
grinationem uagantem sine certa sede, Et omnibus
temporibus præcipuè usitata fuerunt Ecclesiæ &
piorum exilia, quæ commonefaciunt pios, de primo
exilio generis humani ex Paradiso, & monent FI-
LIVM DEI ideo pro nobis in hunc Mundum
k, 4 exulasse,

exulasse, ut nos exules in cœlestem patriam redu-
ceret, cuius quidem ardenti desiderio inflammati
esse debebamus, ut nunc amore eius soli, quod nati-
centes excepit, ardemus. Non enim habemus hic
Ciuitatem manentem, sed futuram inquirimus,
Quia πολιτῶμα nostrum in cœlis est. Philip. 1.
2. Corinth. 5. Ebræ. 11. Confitentur se esse hospites
et peregrinos. Hæc dicentes ostendunt se patriam
inquirere, quæ in cœlis est.

Et Plato grauissimè inquit, Hanc uitam esse
ἀπεδημίαν ad ueram et cœlestem patriam, cuius
professionis extremus actus sit mors, quæ est μετα-
βολὴ καὶ μετοίκησις τῆς ψυχῆς τοῦ ἐνθενδε τόπου
εἰς ἄλλου τόπου.

Dies pauci.

Deinde breuitatem et fugacitatem uite descri-
bit, de qua passim multa dicta loquuntur. Pindarus,
homines sunt ἐφ' ἄμβροι. Herodotus, πολὺ μ. 208.
ἐπ' ἧλθε αὐτὸν λογισάμενον κατοικεῖσθαι, ὡς
βραχυὲς εἶναι τὸ πάρος ἀνθρωπίνου βίος.

Et mali.

Postremo totam molem ingentium miserationum
uite humane significat, quam uno uersu etiam Eua-
ripides in ἀλκίσιδε notauit.

ὁ βίος ἀλλήθως οὐ βίος ἀλλὰ συμφορά.

Μεταλλ

Menander : ἄνθρωπος ἰκωνὴ πρόφασις εἰς τὸ
δυσυχῆρ.

Euripides.

οὐκ ὄσι δὴδερ δ'ενὸρ ὦδ' εἰπῆρ ἔπος.
δὴτὲ πάθος οὐτε ξυμφορὰ δειλάτος
ἔσ' οὐκ ἄρ' ἄρα τ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.

Illustrius autem uarietas & amplitudo miseria-
rum humanarum cernitur, cum ordine Mala animi
corporis, Fortune, quibus obnoxij sunt homines con-
siderantur.

Sciamus autem totam hanc molem arumnarum
humane naturæ impositam esse, ut agnoscat ueram
& horrendam iram Dei aduersus peccatum, & fle-
tatur ad timorem Dei & coercendas prauas cu-
piditates, quibus miseriæ accersuntur. Teneantur
& Consolationes cum Philosophicæ tum Christianæ
supra in principio capitis 37. recitatae.

IIII.

Pietas & Beneficentia Ioseph erga parentes &
fratres.

V.

Durissimæ gubernationis forma, quam Ioseph
in regno Ægyptiaco instituit, monet Deo placere,
& necessariam esse seueritatem, ad retinendum in
officio uulgus, quod cum suo natura sit, ut Plato ait

κ σ ἀχάρι-

ἀχάριστον, ἀΐνονον, ὠμόν, βᾶσκαον, ἀπειθε-
τον, effrene, indomitum, ingratum, maleuolum, du-
rioribus oneribus coerendum est.

VI.

De Dissimilitudine politiarum, & quod homi-
nio liceat uti Oeconomicis & politicis legib. quan-
quam dissimilibus, modo cum lege natura consenti-
ant. Fons autem huius sententiæ est discrimen Euan-
gelij & gubernationis politicae.

Per Euangelium donat DEVS remissionem
peccatorum, & credentes regenerat, & in corde
accendit nouam lucem, ueram Dei agnitionem, ius-
ticiam & uitam æternam. Hæc lux & iusticia in
corde longè alia res est, quam cibi, potus, agricul-
tura, officia politica, Magistratus &c. Ac simul
possunt esse in corde iusticia, Euangelij, & foris offi-
cia politica, Vt in corde Mariæ accensa est hæc lux
& iusticia, etiamsi foris est coqua.

Sed gubernatio politica est in uita corporali
disciplinam honestam & pacem tueri, legibus na-
turae, & alijs positiuis, quæ sunt adminicula Legis
naturæ. Hæc positivæ leges non ubiq; sunt eadem.
Vt ampliores redditus soluunt Ægyptij dantes Ioseph
quintam partem suarum frugum, quam Attici
Pisistrato dantes uicesimam. Sicut autem dissimilitudo
milia

milia spacia dierum in diuersis regionibus, aut sicut dissimiles cibi & aedificia dissimilia non mutant iusticiam cordis, nec ad eam propriè pertinent. Ita nec dissimiles formæ politiarum aut redituum, & onerum politicorum, ad iusticiam Euangelij pertinent. Et sicut horridiora frigora sentiret pius in Islandia, quam in Germania aut Ægypto, sic onera politica sustinere, & singularum politiarum legibus forensibus etiam dissimilibus uti potest, modo cum lege naturæ consensiant. Vt Daniel in Chaldaea alijs legibus forensibus utitur, quam in Iudæa. Sed tota doctrina de ordine politico ex loco de Magistratibus sumatur.

VII.

Vt Ioseph Sacerdotibus in Ægypto immunitatem concedit: Sic omnibus temporibus honesti gubernatores hominibus deditis doctrinæ studijs priuilegia concesserunt, ut à publicis oneribus liberi, commodius conseruationi ueræ doctrinæ de DEO, & aliarum artium Reipub. necessariorum, uacare possent.

Ea de re extat Lex Constantini lib. 10. Codicis, cuius hæc sunt uerba.

Medicos & maximè Archiatros, Grammaticos & Professores alios literarum, & Doctores legum unâ cum uxoribus & filijs, nec non & rebus, quas
in ciui-

in ciuitatibus possident ab omni functione, ab omnibus oneribus, uel ciuilibus uel publicis, immunes esse precipimus, & neq; in prouincijs hospites recipere, nec ulli fungi munere, nec ad iudicium deduci, nec eximi uel exhiberi, uel iniuriam pati: ut si quis eos uexauerit, pœna arbitrio iudicis plectatur. Mercedem etiam & Salaria eis reddi iubemus, quo facilius liberalibus studijs & memoratis artibus multos instituunt.

Et lib. 4. Codicis, Titulo. Ne filius pro patre. inserta est Authentica Friderici I. Imperatoris. Omnibus, qui causa studiorum peregrinantur, scholaribus, & maxime diuinarum & sacrarum legum Professoribus hoc nostræ pietatis beneficium indulgemus, ut ad loca, in quibus literarum exercentur studia, tam ipsi quam eorum nuncij ueniant, & cum eis securè habitent. Dignum enim existimamus, cum omnes bona facientes nostram laudem & protectionem mereantur, ut quorum scientia totus illustratur mundus ad obediendum DEO, & nobis eius ministris. uita subiectorum informatur, quædam speciali dilectione ab omni iniuria defendamus. Quis enim eorum non misereatur, qui amore scientiæ exules facti, de diuitibus pauperes semetipsos exinaniant, uitam suam multis periculis exponunt, & à uilissimis sæpe hominibus (quod grauius ferendum est) corporales iniurias sine causa

causa perferunt. Hac igitur generali & in perpetuum ualitura lege decernimus, ut nullus de cetero tam audax inueniatur, qui aliquam scholaribus iniuriam inferre praesumat.

Vt autem cum Herodes & Pilatus Ierosolymis dominarentur, & Priuilegia Templo & Sacerdotibus concessa eriperent. CHRISTVS eam feruitutem tolerauit, nec uoluit publicam quietem ea de causa turbare; ita, cum Scholastico ordini, Priuilegia à pijs & Sapientia praestantibus gubernatoribus attributa, eripiuntur, uult nos Deus patienter ferre iniuriam, & infligentibus colaphum uni maxilla, obuertere etiam alteram, & tamen scire nos DEO curae esse, & ab ipso iuuari & defendi.

CAPVT